

Jagoda Kalata
Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy
Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego

Dzień Kierbedziów na Koszykowej

Streszczenie: *Autorka opisuje formę organizacyjną prestiżowej imprezy bibliotecznej. Biblioteka na Koszykowej od 2005 r. wyróżnia szczególnie zasłużone mazowieckie księżnice. Honorując pamięć swoich fundatorów przez ustanowienie nagrody ich imienia, promuje wprowadzanie innowacyjności, nowoczesności w bibliotekach województwa. Poza tym Dzień Kierbedziów jest jedyną w roku okazją spotkania się całego środowiska, wymiany doświadczeń, pomysłów, angażowania się we wspólne projekty. Ten dzień jest świętem bibliotekarzy i bibliotek.*

Słowa kluczowe: nagrody, biblioteka, Koszykowa

Ponad półtora miliona książek, czasopism, albumów, kilkuset czytelników dziennie, wykłady, dyskusje, wystawy, kolejne inicjatywy, projekty. Biblioteka na Koszykowej ma już ponad sto lat. Przez ten czas przeżyliśmy z warszawiakami trudny wiek XX, a teraz dumnie wkraczamy w XXI. Obdarzeni niezmiennym zaufaniem, ciesząc się renomą, mierzymy się z wyzwaniem ery nowych technologii, digitalizacji, potrzeby błyskawicznego dostępu do informacji. Tym Biblioteka na Koszykowej żyje na co dzień.

Jest jednak w roku taki moment, kiedy możemy z dumą spojrzeć na swoje osiągnięcia. Z okazji Święta Bibliotekarzy i Bibliotek od roku 2005 organizujemy Dzień Kierbedziów, uroczystość organizowaną na cześć fundatorów zabytkowego budynku biblioteki, który po dziś dzień służy warszawiakom. W 1914 r. dzięki wspaniałomyślności wybitnych społeczników powstająca dopiero księżnica uzyskała własną siedzibę. Jej ofiarodawczyni, Eugenia Kierbedziowa, córka wybitnego inżyniera, konstruktora mostu Kierbedzia i budowniczego petersburskiej kolei żelaznej, wyposażyła również wnętrza biblioteki w sprzęty, których znaczną część sama zaprojektowała. Doroczny Dzień Kierbedziów przypomina więc postać Eugenii Kierbedziowej — Honorowej Obywatelki m.st. Warszawy, fundatorki obiektów, z których korzystają inne istniejące do tej pory instytucje, wśród nich Akademia Sztuk Pięknych.

Fot.1. Goście Dnia Kierbedziów zgromadzeni w zabytkowej czytelnicy Biblioteki na Koszykowej (fot. Ireneusz Frączek).

Dzień Kierbedziów to jednak przede wszystkim niezwykle ważne Święto Bibliotek i Bibliotekarzy, które przyczynia się do upowszechniania inicjatyw i projektów podejmowanych w tym środowisku. W dniu uroczystości gratulujemy osiągnięć bibliotekom województwa mazowieckiego. Najważniejszym wydarzeniem dnia jest wręczenie Nagrody Kierbedziów, przyznawanej przez specjalne kolegium. Wyróżnienie przyznawane jest w pięciu kategoriach. Pierwszą z nich, a jednocześnie najważniejszą z punktu widzenia przyszłości czytelnictwa i bibliotek w Polsce, jest wyróżnienie za „Innowacyjne formy pracy z czytelnikiem dziecięcym”. Laureaci w tej kategorii w ciągu ostatnich lat wyróżniali się przede wszystkim przybliżaniem najmłodszym czytelnikom kultury i dziedzictwa swojego miasta.

Jedna z nagrodzonych bibliotek organizowała spotkania dla dzieci, podczas których miały one okazję poznać polskie tradycje, folklor, historię, a nawet kuchnię swojego regionu. Inna biblioteka ze swoją ofertą wyszła do dzieci najbardziej potrzebujących podróży w świat wyobraźni i książek, organizując spotkania w szpitalnym oddziale dziecięcym i w Ośrodku dla Dzieci Niepełnosprawnych.

Fot. 2. Dzień Kierbedziów swoim występem uświetnił Marcin Wyrostek z zespołem - zwycięzca programu "Mam talent" (fot. Ireneusz Frączek).

Kolejne wyróżnienie przyznawane jest w kategorii „Pielęgnowanie tożsamości regionalnej”. W poprzednich edycjach Dnia Kierbedziów biblioteki znajdowały uznanie w tej kategorii przede wszystkim za nawiązywanie aktywnej współpracy z lokalnymi organizacjami działającymi na rzecz środowiska lokalnego i jego dziedzictwa. Niezwykle istotna inicjatywa honorowana Nagrodą Kierbedziów to „Działalność na rzecz społeczności lokalnej”. Podobnie jak w poprzednich kategoriach biblioteki wyróżnione na tym polu integrują grupy społeczne w danym regionie.

Inną kategorią, w której przyznawana jest Nagroda Kierbedziów, jest „Działalność na rzecz bibliotek publicznych w powiecie”. Biblioteki nagradzane w tej kategorii energicznie działają na polu koordynacji pracy i rozwoju bibliotek. Sukcesy osiągają przede wszystkim w zakresie doszkalania kadry, a także tworzenia atrakcyjnej dla czytelnika oferty zarówno czytelniczej, jak i kulturalnej.

W dobie zaawansowanych procesów internetyzacji najważniejszą kategorią jest „Internetowy wizerunek biblioteki publicznej”. Nagradzane placówki wykazują się szczególną inicjatywą w zakresie zapewniania powszechnego dostępu do komputerów i Internetu swoim czytelnikom, mieszkańcom mniejszych miejscowości. Laureaci tej nagrody, zarówno osoby, jak i instytucje, mają wybitne osiągnięcia w zakresie działalności na rzecz książki na Mazowszu.

Dodatkowo podczas Dnia Kierbedziów wręczane są nagrody dla laureatów niezwykle ważnego i radosnego Konkursu Literatury Dziecięcej im. Haliny Skrobiszewskiej. Jest on rozstrzygany od roku 2009 przez kapitułę Muzeum Książki Dziecięcej. Zwycięskie książki zostają wpisane na *Listę skarbów Muzeum Książki Dziecięcej*. Wśród laureatów tego wyróżnienia znalazła się m.in. Krystyna Siesicka, autorka *Zapałki na zakręcie*, za trzecią część tej powieści. Wyróżniony został także Jacek Dukaj (*Wroniec*) za podjęcie karkołomnej próby opowiedzenia młodemu czytelnikowi, niejednokrotnie niezrozumiałych dla dorosłego czytelnika, wydarzeń stanu wojennego. W 2010 r. nagrodzono Zofię Beszczyńską za książkę *Lusterko z Futra*. Drugą nagrodę zdobyła Dorota Gellner za książkę *Gryzmoł*. Trzecia nagroda przypadła Małgorzacie Strzałkowskiej (tekst) i Piotrowi Fąfrowiczowi (ilustracje) za książkę *Zielony i Nikt*.

Tego dnia honorujemy także laureatów konkursu „Libros Lege”. Ideą konkursu jest promocja polskiej literatury za oceanem. W Bibliotece Publicznej im. Eisenhowera na przedmieściach Chicago młodzi Amerykanie czytają na głos polską literaturę w przekładzie na język angielski, a na Koszykowej polscy uczestnicy projektu mierzą się z angielską klasyką powieści w oryginale. Laureaci z nad Wisły w nagrodę wyjeżdżają na tydzień do Stanów Zjednoczonych, laureaci konkursu z za oceanu natomiast przyjeżdżają do Polski, by poznać naszą kulturę.

Fot. 3. Laureaci finału Libros Lege 2010 (fot. Ireneusz Frączek).

Tyle wydarzeń, a tylko jeden dzień, ale to dzień niezwykle — Dzień Kierbedziów, duma Biblioteki na Koszykowej i wielkie doroczne wydarzenie kulturalne Warszawy.